

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z powództwa L.R.

przeciwko M.G.

o odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 25 listopada 2025 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku

z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt IV Pa 20/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Rybniku wyrokiem z 13 czerwca 2024 r. oddalił apelację powódki L.R. wniesioną od wyroku z dnia 30 stycznia 2024 r., w którym Sąd Rejonowy w Rybniku oddalił powództwo przeciwko pozwanemu M.G. o zasądzenie kwoty 11.772 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę.

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie: 1) prawa materialnego: art. 8 k.p przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy stan faktyczny przedmiotowej sprawy pozwalał na uznanie, że działania pozwanego stanowiły nadużycie prawa podmiotowego, gdyż pozwany w odwecie na złożenie przez powódkę wniosku o urlop wychowawczy rozwiązał z nią umowę o pracę, a przez jego postępowanie powódka znajduje się obecnie w próżni

prawnej, ponieważ jej status pracowniczy jest niejasny; art. 84 § 1 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że pozwany działał pod wpływem błędu, który był istotny, dotyczył treści oświadczenia woli, został wywołany przez powódkę lub, że powódka mogła o nim wiedzieć, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika coś przeciwnego; 2) naruszenie przepisów postępowania: art. 378 § 1 i art. 327¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. przez w granicach apelacji, nieustosunkowanie się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c., art. 84 § 1 k.c. oraz art. 8 k.p.; art. 233 §1 k.p.c.

Stawiając powyższe zarzuty powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa w całości. Wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka powołała się na oczywistą zasadność wniesionej skargi. Według skarżącej, Sąd drugiej instancji ustosunkował się do zarzutów powódki w sposób, który nie może być uznany jako wskazujący na rozważenie wszystkich zarzutów apelacji. Sąd drugiej instancji całkowicie pominął dowody przedstawione przez powódkę to jest pisma powódki z dnia 26 marca 2024 r. oraz odpowiedzi Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 24 kwietnia 2024 r., z których bezsprzecznie wynika, iż pomiędzy stronami doszło do rozwiązania stosunku pracy. Sąd drugiej instancji dopuścił się naruszenia art. 233 §1 k.p.c., skutkującego jaskrawo niesprawiedliwym rozstrzygnięciem i pokrzywdzeniem powódki. Nawet jeśli Sąd drugiej instancji uznał (choć błędnie) oświadczenie pozwanego z 1 sierpnia 2023 r. za spełniające przesłanki z art. 84 k.c., to w związku z powyższym powinien był również uznać działanie pracodawcy jako nadużycie prawa zarówno ze względu na sprzeczność z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem, jak i zasadami współżycia społecznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania. Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek (postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 kwietnia 2024 r., I PSK 107/23, Legalis nr 3063504; 19 listopada 2024 r., I PSK 25/24, Legalis nr 3170663; 19 czerwca 2024 r., I USK 398/23, Legalis nr 3097027; 11 marca 2025 r., III USK 77/24, LEX nr 3847433; 5 sierpnia 2025 r., I USK 99/25, LEX nr 3910075; 23 października 2025 r., III PSK 141/24, LEX nr 3941557).

Ustawodawca, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) oraz obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego, stąd wymóg wyodrębnienia co do formy i treści przytoczonej podstawy kasacyjnej od jej uzasadnienia oraz od pozostałych elementów skargi, w tym od wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 października 2025 r., II PSK 23/25, LEX nr

3941989; 3 listopada 2025 r., III USK 151/24, LEX nr 3938651). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać.

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia, przysługującym poza tokiem instancji i realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134; 13 września 2022 r., I USK 565/21, Legalis nr 2891720; 28 listopada 2024 r., III USK 262/23, Legalis nr 3171079).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniając, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS

2002 Nr 20, poz. 494; 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 Nr 18, poz. 437; 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2025 r., III USK 317/24, LEX nr 3862975).

Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, to jest podlegającą uwzględnieniu (postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777; z 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695; z 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638; z 14 listopada 2023 r., I PSK 13/23, LEX nr 3624388).

Skarżąca w ramach oczywistej zasadności skargi kasacyjnej podniosła zarzuty naruszenia prawa procesowego, które jej zdaniem czynią skargę uzasadnioną. Skarga kasacyjna nie przysługuje stronie wobec każdego naruszenia prawa, musi to być rażące naruszenie prawa skutkujące wydaniem sprzecznego z prawem i nieprawidłowego orzeczenia, które z tych przyczyn nie może się ostać w obrocie prawnym. Takich zarzutów powódka nie sformułowała. Ocena, czy zgłoszone zarzuty są zasadne, wiąże się z przedmiotem sporu oraz dokonanyymi przez Sąd *meriti* ustaleniami faktycznymi, którymi w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany. W postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny.

Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest a *limine* niedopuszczalny (wyroki Sądu Najwyższego z: 18 lipca 2018 r., III UK 101/17, LEX nr 2566499; 3 kwietnia 2019 r., II CSK 95/18, LEX nr 2566499; 25 czerwca 2020 r., II CSK 695/18, LEX nr 3049035; 15 maja 2024 r., III USKP 131/23, LEX nr 3748266; postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310; 14 września 2017 r., V CSK 600/16, LEX nr 2401839; 30 stycznia 2025 r., I CSK 2563/24, LEX nr 3823121). Formułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistego naruszenia prawa procesowego, opartej na odmiennej od przyjętej przez Sąd drugiej instancji ocenie przeprowadzonych dowodów, nie może skutkować zamierzonym przez wnoszącego skargę przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym nie prowadzi postępowania dowodowego, wobec ograniczeń wynikających z art. 398³ § 3 k.p.c. stanowiącym, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy mieć zatem na uwadze, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy doszło do niezgodnego z prawem rozwiązanie umowy o pracę z powódką uzasadniającego zgłoszone przez nią powództwo o odszkodowanie. Sądy orzekające w niniejsze sprawie jednomyślnie uznały, iż zamiarem stron nie było rozwiązanie stosunku pracy, dlatego też wobec braku zgodnych oświadczeń stron nie doszło między nimi do rozwiązania łączącej ich umowy o pracę. Pozwany wprawdzie podpisał pismo zatytułowane „rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem”, ale jak zasadnie wskazał, było to pismo sporządzone przez pracownika działu kadr, celem potwierdzenia rozwiązania umowy o pracę na skutek omyłkowego złożenia przez powódkę wypowiedzenia umowy o pracę i miało charakter informacyjny, na co wskazuje treść tego pisma odnosząca się do pisma powódki z dnia 29 listopada 2022 r. W toku postępowania sądowego, pismem z 1 sierpnia 2023 r. pozwany złożył powódce oświadczenie o uchyleniu się od

skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, to jest oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę wystawionego w dniu 29 listopada 2022 r. Niewątpliwie praktyka potwierdzania złożenia oświadczenia przez pracownika stosowana u pozwanego była błędna, to jednak nie można pisma pozwanego potraktować jako wypowiedzenie umowy o pracę, skoro jego zamiarem nie było rozwiązanie umowy o pracę z powódką. Skoro żadna ze stron nie miała zamiaru złożyć wypowiedzenia, to pismo pozwanej potwierdzające omyłkowe wypowiedzenie przez powódkę umowy o pracę, wobec zgodnych zapewnień stron o nie wyrażeniu woli rozwiązania stosunku pracy na skutek wypowiedzenie, nie mogło wywołać skutku w postaci rozwiązania umowy o pracę. W związku z czym zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że powódka nie może żądać od pozwanego odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, skoro nie doszło do rozwiązania łączącego ich stosunku pracy. Wobec powyższych ustaleń i oceny prawnej Sądu drugiej instancji zarzuty naruszenia prawa, na jakie powołuje się skarżąca, nie czynią skargę uzasadnioną, tym bardziej w stopniu oczywistym.

Wobec niewykazanie zasadności rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

(J.K.)

[SOP]